

2024-11-22

Brottsofferjouren Sverige
Hammarby fabriksväg 25, 6 tr
120 30 Stockholm
info@brottsofferjouren.se
www.brottsofferjouren.se
Växel: 08-644 88 00
Brottsofferstöd: 116 006

Yttrande över SOU 2024:39 Skärpta regler om ungdomsövervakning och straffreduktion för unga

Diarienummer Ju2024/01476
Justitiedepartementet

Brottsofferjouren Sverige (BOJ) tillstyrker i princip de av utredningen lämnade förslagen. När det gäller förslaget om den nya påföljden Utvidgad ungdomsövervakning förstår vi att yttre förhållanden i rådande allvarliga gängkriminalitet väger tungt. Viktigast för oss att framhålla är ändå att vi tror att genom de föreslagna regelskärpningarna kan förhindras att fler barn sätts i fängelse, något som är av central betydelse såväl i enlighet med Barnkonventionen som med BOJs uppfattning.

BOJ vill också i sammanhanget framhålla några viktiga synpunkter

Den påtagligt allvarliga situation Sverige befinner sig i vad gäller den grova gängkriminaliteten och det hänsynslösa utnyttjandet gängledare utövar genom att locka in unga utförare (ibland t o m småbarn) att utföra allvarliga sprängattentat och uppdragsmord, medför att såväl samhällsskyddet som brottsofferperspektivet ytterligare måste stärkas. Alla människor som bor och vistas i landet berörs åtminstone i vid bemärkelse av härjningarna från de kriminella gängens sida. Beställaren och därmed initiativtagaren är ofta en hänsynslös gängledare som kan befinna sig utomlands. Den unge utföraren är ibland strax över straffmyndighetsåldern eller t o m därunder. Utföraren av en sk dödsskjutning eller sprängning kan alltså vara både gärningsperson och brottsoffer när gängledare hänsynslöst förleder och utnyttjar barnet som utförare. Straffvärdet kan rimligen i ett sådant fall för anstiftaren inte vara på någon annan nivå än livstids fängelse.

För utföraren torde - beroende på ålder och omständigheterna totalt sett - brottsofferperspektivet även här vara i högsta grad gällande. I en sådan situation är barnet som utförare också att betrakta som brottsoffer, när en hänsynslös vuxen med löfte om pengar eller något annat förlett barnet att begå ett synnerligen allvarligt brott.

Samtidigt är barnet som utförare indragen gärningsperson till ett mord eller en sprängning.

BOJ vill som inledningsvis framhållits på allt rimligt sätt verka för att barn inte sätts i fängelse. Väl fungerande alternativa påföljder måste finnas.

Det är också viktigt att trycka på det ansvar staten har för att hindra barn att rekryteras in i grov kriminalitet. En synnerligen viktig fråga i sammanhanget är att de brottsbekämpande myndigheterna med kraft kan se till att gängledarna lagförs. Sådan lagföring som vid fällande dom ofta kan förväntas bli ett tidsbestämt straff är enligt BOJs uppfattning i hög grad brottsförebyggande.

Sven-Erik Alhem
Förbundsordförande
sven-erik.alhem@boj.se

Fredrik Mellqvist
Generalsekreterare
fredrik.mellqvist@boj.se